

В. Божинський

**ПОСТУП «ТЕАТРАЛЬНОЇ ШКОЛИ» НА НАЦІОНАЛЬНОМУ ҐРУНТІ:
НОСІЙ ТЕАТРАЛЬНОЇ ШКОЛИ**

V. Bozhynskyi

**PROGRESS OF THE “THEATER SCHOOL” ON THE NATIONAL LEVEL:
CARRIER OF THE THEATER SCHOOL**

Художній керівник майстерні постає зазвичай носієм театральної школи, отриманої ним, своєю чергою, від лідера тієї майстерні, де проходило його навчання. Про це свідчать викладені далі спостереження, зроблені як у глибокій історії вітчизняної театральної школи, так і її сьогоденнішому дні.

Заснування М. Л. Кропивницьким у 1882 р. практичної школи українського професійного театру, виховання й підготовка кількох поколінь акторів національної сцени свідчать про історичне значення внеску Марка Лукича Кропивницького у створення українського професійного театру — театру корифеїв. До появи театральних шкіл спеціальною освітою в Україні займалися режисери та актори, які передавали свій досвід і знання іншим членам трупи. М. Л. Кропивницький заснував практичну школу українського професійного театру і виховав кілька поколінь акторів національної сцени. Навчальним закладом у цьому разі слугувала сцена. Всі трупи і всі актори українського театру того часу — це актори школи Кропивницького, це або його учні, або учні його учнів, але все — одна його школа.

Не можна залишити без уваги й досягнення Л. Курбасом на національному ґрунті, віднайдені ним можливості розвивати та вдосконалювати у своїй практичній діяльності виховання актора на тлі української школи. Отже, в Україні традиції національної театральної школи пов'язані саме з видатним реформатором театру, актором, режисером та педагогом Л. Курбасом, який у процесі своєї театральної практики розробляв систему виховання «синтетичного актора».

З ім'ям Курбаса пов'язане не тільки створення режисерського театру в Україні, але й власної концепції сценічного мистецтва, власної акторської та режисерської школи. Він створював актора нової доби — актора театру акцентованого впливу й акцентованого вияву. Його методики розроблялись в унікальних умовах лабораторії-майстерні мистецького об'єднання «БЕРЕЗІЛЬ», яке фактично було прообразом професійної театральної школи. Лесь Курбас не створив довершеної системи, проте елементи техніки й технології нової методики акторів і режисерів у подальшому відтворювались у виставах його учнів та послідовників. Вони зуміли в надзвичайно складних умовах життя зберегти елементи Курбасівської театральної школи. Слід надати належне режисерським особистостям, а саме Володимирові Грипичу, Василеві Васильку, Борисові Тягну, Володимирові Оглобліну, Михайлові Гіляровському, Володимирові Скляренку, котрі почали створювати вистави зі змістом і формою певних елементів школи-театру «Березіль» та методики Леся Курбаса.

Отже, практично на початку вітчизняної театральної школи документально виявляється як феномен передавання умінь і навичок від вчителя до учня, так і сам феномен вчителя, майстра. Пам'ятаючи про історію української театральної освіти, про її ключові феномени та традиції, звернемося до її сьогодення, до долі феномена майстра в ньому.

Актор, який впевнено заявив про свою творчу спроможність і потенціал, мало коли в інтерв'ю та інших публічних проявах говорить про свою освіту. Він усвідомлює себе не як особистість, яка здобула освіту, а як творча особистість, що пройшла й отримала певну акторську школу. Школа у його свідомості, як правило, персоніфікована, тобто пов'язана з ім'ям художнього керівника навчання, що традиційно називається в театральному навчальному закладі «майстер курсу». Одне з перших питань, на яке відповідає молодий актор у ситуації театального працевлаштування: «У кого навчався?» Ця інформація позиціонується на першому плані практично в кожному акторському резюме, яке розміщується на офіційних сайтах театрів. Театру важливо знати не лише найменування навчального закладу, випускником якого є молодий актор, а й насамперед — ім'я керівника творчої майстерні, у якій відбувалося професійне формування актора.

Таким чином, театральна школа, як і школа взагалі, передбачає не просто передання та отримання знань, прищеплення певних умінь і навичок, а й спадкоємність у значно ширшому розумінні, то для кожного майстра важливим є питання про вчителів, про витоки своєї нинішньої роботи.

Процес виховання — це справа довга, з не завжди ясним результатом. Театральна школа, віддаючи належне процесу навчання, тобто передання умінь і навичок від вчителя до учня, воліє, проте, називати вищезгаданий процес не «навчанням актора», а «вихованням актора».

Професійне формування та становлення творчої особистості актора в театральній школі за традицією, що склалася, проходить усередині акторської майстерні, яку веде художній керівник чи майстер, як його прийнято називати. Саме майстерня і є власне школою, тут відбувається передання вмінь та навичок безпосередньо від педагога до учня, тут можна простежити спадкоємність методики навчання актора.

Д. Червона

ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК РЕКЛАМИ В ТЕАТРАЛЬНОМУ МИСТЕЦТВІ

D. Chervona

HISTORICAL DEVELOPMENT OF ADVERTISING IN THEATER ARTS

Мова театралізованої реклами — це позначення, які вимагають постійної та послідовної інтерпретації. Рівень сприйняття відбувається лише на несвідомому рівні, і має колективний характер. Найголовнішим критерієм цих позначень є лаконічність, реклама має містити стислу інформацію про подію або виставу.

Аналітики театралізованої реклами тяжіють до відкриття нових напрямів рекламної проблематики, усвідомлення театралізованої рекламної кампанії як самостійного виразного феномена наявної дійсності.

Відстеження розвитку реклами можемо почати з кінця XIX ст., саме цей період був початком розвитку реклами в Європі та Україні. Плакати та афіші ставали звичайним явищем. Розповсюдження українського плакату за часом збігається з утвердженням модерного стилю. Головні принципи стилю — «адресність» глядачеві, стриманість, прагнення модернізувати середовище — є відповідними головній структурі плакатного мистецтва.